

ÁT-NÉZŐ

KÁNTÁS BALÁZS VERSEI ELÉ

Eljátszottam a gondolattal: vajon meg tudok-e írni egy valamire való ajánlót zenehallgatás közben? Érdekes kihívás. Behoztam a számítógép zenelejátszójába egy komolyzenei válogatást, elindítottam Bizet *Carmen*jének valamelyik részletét, majd nekikezdtem a jegyzetelésnek. Persze mielőtt valaki meggyanúsítana, elébe megyek a vádaknak. Nem sznobizmusból hallgatok komolyzenét (jelesül éppen operát) huszonhárom évesen (a huszonegyedik században, tehetném hozzá egyből), hanem mert olyan gondolatokat, érzéseket szabadít fel bennem, melyek mintegy „kedvre hangolnak” a versek befogadásához.

Át-néző rovatunkban ezúttal Kántás Balázs költő, műfordító, esszéíró, kritikus, szerkesztő, fiatal kora ellenére is igazán termékenynek mondható alkotó négy versét mutatjuk be. Ha figyelmesen végigolvassuk az itt következő szövegeket, ráismerhetünk bennük a késő modern líra nem jelentéktelen hatására. Valahol tisztos távolságban ott érezhetjük Paul Celan költészetét. Ennek a feltételezésnek a reális alapja is könnyen bebizonyítható, ugyanis Kántás Balázs elkötelezett Celan-fordító, egyik legnagyobb visszhangot kiváltott műfordításkötete a *Nyelvrács* volt, mely 2009-ben jelent meg a Ráday Könyvesház gondozásában. Nem szükséges bővebb magyarázat ahhoz, hogy aki mélyebben belemerül egy idegen költő világába, az önkéntelenül is vesz át poétikai megoldásokat, képalkotási módokat, egyéb jellegzetességeket. Gondoljunk csak Rab Zsuzsára, akinek az utóbbi időben eléggé háttérbe szorult líráját is elemi szinten hatotta át orosz fordításainak világa, hangulata (itt elsősorban klasszikussá vált Ahmatova- és Jeszenyin-fordításaira utalnék). De Kántás Balázs soraiban érezhetjük még Pilinszky János erős jelenlétét, a kortárs magyar irodalomból pedig Marno János nevét említhetném. Főleg a filozofikusság, a reáliák, a feltételezhető életrajzi jelleg miatt.

Kántás Balázs nyelvét újabban a „helyi, folyékony valóságba” való alámerülés megfogalmazásának útkeresése hatja át. Kíváncsian várjuk, mit tud belőle kihozni az alkotó a későbbiekben. De térjünk lassan át az itt szereplő versekre. A lírai én útra kel az éjszakában az „álommotorral”, hogy a haladás vágyának dinamizmusát álmában végre átélje, még ha nem is juthat vele távolabb az „egyenrácsba/ öltözött bérházak felett” a helyi giroszosnál (*JÖJJ, INDÍTSD BE*). A következő vers (*leszállás*) egy olyan léthelyzettel szembesít, melyben az irodalom és filozófia tudós-környezetéből kicsúszva a lírai én „oldaltáskányi étellel” a „folyékony valóságba” való merülést választja. A legközelebbi szesz-szentély nincs is távol, s bár „rövid, de kanyar-

gós” az odavezető út, „román taxisorok/ lesik hová, meddig/ vihetnek el...” A (*profán filozófia*) mintha az előbbi léthelyzet folytatása lenne. A „levetkőzött/ jelenvalólétek között” guberáló hajléktalan nem találhatja meg valódi helyét a társadalomban, hiszen hiába próbál fel magára olyan „léte”, amelyet már előzőleg levett, sőt le is okádott, „ahogy beléjük bújna./ széthasad rajta mind”.

Most is szól a zene, éppen Csajkovszkijra talált rá a véletlen lejátzásra beállított program. Úgy látszik, sikerült megírnom a tervezett ajánlót. De azért még pár percig belefeledkezem a versekbe.

Csordás László

KÁNTÁS BALÁZS

JÖJJ, INDÍTSD BE

*végre az álommotort.
Most koszlott galamboktól
mentes a levegő.*

*Szárnyalhatunk, az egyenrácscba
öltözött bérházak felett –
még ha csak a legközelebbi
giroszozshoz jutunk is.*

(LESZÁLLÁS)

*Mosdatlanul, oldaltáskányi étellel
lépsz be - vagy inkább le -
egy másik jelen-valótlan-létbe.*

*Hiénák helyett román taxisorok
lesik hová, meddig
vihetnek el...*

*A legközelebbi szesz-szentélyig
rövid, de kanyargós
út vezet.*

*Irodalom és filozófia közül
kicsúszva inkább a helyi,
folyékony valóságba merülsz.*